

THE GHASSAN KANAFANI CULTURAL FOUNDATION

مؤسسة غسان
كانفاني الثقافية

موجب علم وخبر رقم ٢٢٦ / أ د

ص. ب: ٣٧٥ / ١٣٥ شوران

بيروت - لبنان

Oktober 1991

Lic. No. 236 / AD

P. O. Box : 135/375 Chouran

Beirut - Lebanon

Kære venner,

Siden jeg sidst skrev til jer fra Beirut i oktober 1990 er dagligdagen blevet lidt mere bekvem. Vi har seks timers elektricitet i døgnnet og vand i hanerne to gange i ugen. Desuden klarer de familier sig, som har råd til det, enten ved at anskaffe små generatorer eller ved at leje elektricitet fra store private generatorer. Libanons befolkning er blevet eksperter i alternative energiformer, men desværre forårsager de oftest øget forurening.

Den "Grønne Linie" blev åbnet i slutningen af 1990 efter general Aouns endelige nederlag. Store dele af befolkningen har siden benyttet muligheden for at besøge familie og venner, som er bosat på den "anden side" af den ophævede "Grønne Linie". Mange børn og unge besøger for første gang andre dele af Libanon end den del, de selv er født og vokset op i.

"Down Town" - Beiruts centrum, som er én stor ruin med den gennemhul-lede martyrskulptur i midten, er siden april måned blevet et yndet udflugtssted. Ruinerne står eller ligger der som kulisser til en film om Libanons borgerkrig eller 2. verdenskrig. Ueksploderede bomber og miner er blevet fjernet.

Den over fire meter høje martyrskulptur fungerer som klatrestativ for børn og unge. Den ældre generation kommer for at genopleve deres ungdom: "dér lå min forretning eller mit værksted, dér arbejdede jeg som bydreng, dér lå guldmarkedet, dér Rivoli biografen, dér cafeen hvor vi røg vandpibe, drak te og diskuterede" - og for nogle - "dér lå de røde lygters gade" ... Alle disse minder - gode og dårlige - efter 16 års forfærdelig krig.

Mange mennesker i Libanon oplever at krigen endelig er forbi, at der er ét Beirut - ét Libanon.

Mellem 200.000 og 300.000 mennesker kom til Libanon i løbet af sommeren, de fleste libanesere som siden 1975 er emigreret til andre lande. Størstedelen af dem var kun på besøg, men en del af dem overvejer at komme hjem for at bosætte sig igen, hvis freden fortsætter.

Men mange glemmer, at Libanon absolut ikke var noget paradys for størstedelen af befolkningen før krigen. Den store sociale nød var den væsentlige årsag til borgerkrigens udbrud i et land, hvor ca. 4% af befolkningen ejede omkring 80% af jorden og indkomsten, og hvor børn fra 5-6 års alderen faldt deres blomsterranker til de velstående og turisterne i Beiruts forlystelsesområder til sent om aftenne. Disse børn hjalp deres familier til at overleve, men kom sjældent i skole.

Det forfærdelige er, at man ikke er kommet et skridt videre. Efter en krig, der har kostet over 150.000 døde og endnu flere sårede, er der igen børn fra 5-6 års alderen, oftest fra de samme familier som før, der oplever Beirut's natteliv ved at falbyde deres varer til de velstående og "nyrige".

Den sociale nød blandt de fattige fortsætter, og størstedelen af befolkningen lider økonomiske afsavn p.g.a. arbejdsløshed og inflation, hvilket medfører mangel på fødevarer, boliger, uddannelse og medicin. Udgifterne til at have børn i skole er steget med 100% siden 1990, og lægernes/hospitalernes honorarer er helt urimelige. Iøvrigt er der gået mode/forretning i komplicerede hjerteoperationer og andre operationer, som mange læger rask væk ordinerer og tjener store penge på.

Der siges at være ca. ½ million "displaced persons" - interne flygtninge i Libanon - libanesere, palæstinensere, armeniere, kurdere og andre befolkningsgrupper. Alle ønsker at vende tilbage til deres hjem i byer, landsbyer og flygtningelejre, men oftest er deres hjem ødelagt eller beboet af andre familier, som har mistet deres eget hjem.

Libanons tidligere store og veluddannede middelklasse har også trange kår og har i mange tilfælde heller ikke råd til at sende deres børn til de alt for dyre skoler og universiteter, eller at gå til læge og købe medicin.

Dollaren har i 1991 svinget mellem 880 LL og 1.000 LL. Den officielle minimumsløn ligger nu på 75.000 LL pr. måned - i skrivende stund 85\$.

Samtlige militiaer i Beirut samt områderne nord, øst og sydøst for Beirut blev efter lange forhandlinger "sendt hjem" i løbet af foråret 1991 og afleverede til dels deres våben til den libanesiske hær. En del våben siges at være blevet solgt til Jugoslaviens krigsførende parter.

Den libanesiske og syriske hær har kontrol over størstedelen af landet, og på overfladen er situationen rolig, men der er stadig mange mennesker i fængsler.

Den sydøstlige del af Libanon er fortsat kontrolleret af Israel og dets libanesiske marionetstyrker (SLA), som fortsat angriber byer, landsbyer og flygtningelejre.

Et nyt problem er de tidligere militiafolk - hvad skal de tage sig til, hvordan skal de tjene til familiens ophold i et land med enorm arbejdsløshed, hvordan vil de reagere på fornyede israelske angreb? En del bliver indrulleret i den libanesiske hær efter at have været i "rehabiliteringslejre" ...

I begyndelsen af juli gik den libanesiske hær så ind i Saida og områderne omkring de palæstinensiske flygtningelejre Ain Al Helweh og Mieh Mieh efter forhandlinger med den libanesiske milits Nasseritterne, som hidtil havde kontrolleret Saida, og PLO.

Der udbrød imidlertid heftige kampe mellem libanesiske hærenheder og PLO-styrkerne, som resulterede i 52 døde, 184 sårede og ca. 500 arresterede i Saida-området. Libanesiske styrker er fortsat stationeret ved indgangene til de to flygtningelejre.

Den såkaldte Cairo-aftale indgået i 1969 mellem den daværende libanesiske regering og PLO gav palæstinenserne visse politiske rettigheder og PLO kontrollen i og omkring flygtningelejrene. Tidligere havde det libanesiske sikkerhedspoliti haft fuld kontrol over de palæstinensiske flygtninge i lejrene.

Cairo-aftalen er blevet ophævet af den siddende regering, og de nuværende langsommelige forhandlinger med PLO har ikke ført til noget resultat angående palæstinenserens sociale, civile og politiske rettigheder i Libanon.

Der findes mellem 300.000 og 400.000 palæstinensere i Libanon, ca. 50% bor uden for flygtningelejrene. Mellem 70.000 og 100.000 er "ikke registrerede" palæstinensere, som slet ingen rettigheder har under de nuværende forhold.

De "ikke registrerede" palæstinensere er i mange tilfælde kommet til Libanon før 1948, andre efter Israels besættelse af Jerusalem, Vestbredden og Gaza i 1967 eller efter Sorte September-kampene i Jordan i 1970. En del er blevet udvist/deporteret fra Israel eller de besatte områder før eller efter den israelske invasion af Libanon i 1982 eller under den palæstinensiske Intifada.

Officielt betragtes de og deres børn som "ikke eksisterende" i Libanon og har derfor ingen opholdstilladelse og kan ikke få UNRWA-støtte. Hvis de på en eller anden måde er rejst ud af Libanon kan de ikke, selv om de er født i landet, få indrejsetilladelse.

Stort set lider alle i Libanon under den fortsatte økonomiske krise, men palæstinenserne er specielt udsatte. Selv de officielt registrerede palæstinensere har hverken arbejdstilladelse eller andre civile rettigheder.

Størstedelen af palæstinensiske familier har overlevet p.g.a. økonomisk støtte fra familiemedlemmer, som arbejder i udlandet - især i Golflandene. Men efter Golfkrisen/krigen har de fleste af disse familiemedlemmer måttet forlade Golflandene og er vendt tilbage til Jordan eller Libanon. De har i mange tilfælde mistet alt, hvad de havde sparet op fra deres arbejde igennem flere år.

Størstedelen af de palæstinensere fra Jerusalem, Vestbredden og Gaza, som har måttet forlade Golflandene, har ikke fået tilladelse af den israelske besættelsesmagt til at vende tilbage. De opholder sig stadigvæk i Jordan eller prøver at komme videre til Canada, USA eller Europa for at søge opholdstilladelse og arbejde der.

Efter den forfærdelige Golfkrig og dens følger var befolkningen i de arabiske lande i en mental chocktilstand. Den næsten totale amerikanske hjernevask og ensretning af verdens presse og medier var bare for meget. Indtil den 15. januar 1991 forventede de fleste mennesker her ikke, at Golfkrisen ville føre til krig - man troede på en fredelig løsning.

De israelske angreb på byer, landsbyer og palæstinensiske flygtningelejre i det sydlige og østlige Libanon fortsætter uden at tiltrække sig verdenspressens og ledende politikeres opmærksomhed.

Palæstinenserne i Libanon forventer ingen løsning på deres 43 år lange tragedie. De allerfleste familier måtte flygte fra byer og landsbyer i Palæstina, som i 1948/1949 kom under israelsk kontrol, og deres situation bliver ikke taget op ved de kommende "fredsforhandlinger" ...

Ghassan Kanafanis Kulturfonds aktiviteter

For første gang i 16 år har de fleste børn og unge kunnet gennemføre et helt skoleår (1.10.1990 - 30.6.1991). Selv UNWRA-skolerne og -børnehaverne i lejrene fungerede det meste af året.

Vi fik sat vor store børnehave i Ain Al Helweh nogenlunde i stand. Den ligger på et meget strategisk sted, "Mælkebjerg" lige oven for lejren, og har ofte været i kampzonen. Da den libanesiske hær i juli rykkede ind i områderne omkring de palæstinensiske flygtningelejre, blev vores børnehave besat af soldater fra hæren. De opførte sig pænt og var egentlig kede af, at vi blev forhindret i at afholde de årlige sommeraktiviteter for vore "gamle" børn. Der blev forhandlet med ansvarlige fra hæren, og da børnene ankom i vores bus den 7. oktober, var soldaterne flyttet til en nærliggende bygning på "Mælkebjerg" dagen før.

Til vores børnehave hører en dejlig have og legeplads med et stort bur til kaniner, høns og duer. Desuden har vi et par skildpadder. Der avles mange kaninunger, og børnene elsker at holde dem og se dem lege. Vi forsyner andre børnehaver med kaninunger. Selvom vi daglig modtager 300 børn (to skift), har vi en lang venteliste på ca. 200 børn. Ingen familier har råd til at sende deres børn i private børnehaver. Der bor nu omkring 60.000 mennesker i Ain Al Helweh-lejren.

GKK's børnehave i Rashediyeh-lejren, Tyre, er for tiden lukket p.g.a. ombygning. To af rummene blev totalskadede under belejringen i 1987, og først nu er der givet tilladelse til at bringe tilstrækkeligt med bygningsmaterialer ind i lejren. En af pædagogerne er i år under uddannelse ved KGRTC, og de to andre arbejder midlertidigt ved vor børnehave i Ain Al Helweh. Nogle af børnen er henvist til andre børnehaver i lejren. Vi håber at kunne åbne den nye børnehave i marts 1992.

GKK's lille ny-istandsatte børnehave i Bourj Barajneh-lejren, Beirut, har fungeret fint med meget mere plads og lys til de 40 børn og personalet. Vi har dog stadig planer om at bygge en stor, moderne børnehave med plads til 300 børn (to skift) lige uden for lejren på et stykke land, vi fik som gave fra en libanesiske familie i 1981. Bygningsplaner og budget er under udarbejdelse, og vi håber at få støtte til dette projekt fra internationale NGOs.

Mar Elias-børnehaven er en rar, lille børnehave med 70 børn. Den fungerer også som observationsbørnehave for eleverne fra KGRTC. To af sidste års studerende arbejder nu i børnehaven. Vi modtager stadig mange børn fra palæstinensiske og libanesiske familier bosat uden for lejren i Beirut, som ikke har råd til at sende deres børn i privat børnehaver.

I Badawi-lejren, Tripoli, har vores børnehave for 150 børn (to skift) fungeret fint hele året. Men vi har været nødt til at udføre store reparationer på taget og har planer om at forbedre haven og legepladsen. Pædagogerne vil starte en "fredagsklub" for deres "gamle" børn, som nu går i skole.

Nahr Al Bared-lejren beliggende ca. 15 km nord for Tripoli er vel nok den tættest bebyggede flygtningelejr i Libanon med omkring 30.000 indbyggere. Overalt skyder nye etager på husene op, og GKK's to-etagers børnehaven, som ligger i et meget tæt bebygget område, er nu helt omgivet af mure, der holder lys og frisk luft ude. Vi besluttede derfor at købe et stykke land lige uden for lejrens nordlige udkant nær havet, hvor vi vil bygge en stor, god børnehaven med legeplads og have for 200 børn. Men først skal der skaffes penge. Vi håber, at internationale NGOs også vil støtte dette vigtige projekt for GKK.

Vore to special-børnehaver har fungeret godt i det forløbne år. Børnehaven for mentalt handicappede børn i Ain Al Helweh har store, lyse lokaler med en stor terrasse oven på vores børnehaven for normale børn. Pædagogerne er dygtige og meget engagerede i arbejdet med femten dejlige unger, hvoraf otte er børn med Downs syndrom. De kommer i bus sammen med de andre børn, men da flere af børnene bor i Saida, vil vi prøve at anskaffe en lille brugt bus til habiliteringsbørnehaven.

Mar Elias habiliteringsbørnehaven for fysisk handicappede børn er ved at vokse ud af de nuværende lokaler, som er for små til femten børn med kørestole og udstyr til fysioterapi. Vi har en god legeplads med en stor sandkasse, men den er for lille. Når vi får bygget den nye børnehaven i Bourj Barajneh, er planen at flytte habiliteringsbørnehaven dertil. Vi har anskaffet minibus nummer 2 og er nu i stand til at hente og bringe alle børnene. De fleste bor langt fra Mar Elias-lejren. Lederen af børnehaven er meget dygtig, men vi søger stadig en fysioterapeut eller ergoterapeut for børn med cerebral parese.

I løbet af juli måned afholdt vi sommeraktiviteter for vore "gamle" børn i alle vore børnehaver med undtagelse af Ain Al Helweh børnehaven, som var besat af den libanesiske hær.

KG Resource & Training Center startede den 7. oktober med en ny gruppe på 22 studerende - 20 unge kvinder og to unge mænd. De fleste arbejdede i børnehaver og vuggestuer i palæstinensiske flygtningelejre eller libanesiske slumområder i Beirut, Tripoli, Saida og Tyre, og de gennemgår en to-årig uddannelse. Med støtte fra Folkekirkens Nødhjælp købte vi et lille hus i Mar Elias-lejren og indrettede det til et midlertidigt hjem for fem kvindelige og en mandlig studerende. De 22 studerende er nu i praktik med "follow-up" fra KGRTC i institutioner, som tilhører palæstinensiske og libanesiske lokale organisationer (NGOs). I løbet af dette skoleår er der planlagt tre kurser, hvert af en uges varighed, som de alle skal deltage i.

Ghassan Kanafani

Han var forud for sin tid. Ghassan Kanafanis litterære værker er lige så aktuelle i dag, som da han skrev dem i perioden 1956 - 1972. Alle hans bøger udgives fortløbende i Beirut, og flere af hans bøger indgår i undervisningen på gymnasier og universiteter i den arabiske verden.

To bøger er under genudgivelse på engelsk, "Mænd i Solen" og "Palæstinens Børn" på American University of Cairo Press.

I Italien udkom i foråret 1991 "Tilbage til Haifa" på et forlag i Rom, og "Mænd i Solen" er under udgivelse på italiensk på et forlag i Palermo og på spansk på et forlag i Madrid.

Bratislava Radio, Tjekkoslaviet, har anmodet om tilladelse til at dramatisere en af Ghassan Kanafanis kort-romaner, og i Frankrig er en af hans børnebøger udkommet i en samling af arabiske fortællinger for børn.

Ghassan skrev og illustrerede bogen "Den lille Lanterne" for sin niece Lamis til hendes 8-års fødselsdag i 1962. Ti år senere blev hun dræbt sammen med Ghassan, da en fjernstyret bombe anbragt af Mossad-agenter eksploderede i hans bil uden for vort hjem ...

Ghassan Kanafani er blevet et symbol for befolkningen i de israelsk-besatte områder, og overalt spredes hans bøger illegalt. Intifadaens unge organiserer demonstrationer på dagen for hans martyrdom og skriver hans navn og sætter hans billede op på murene i Jerusalem, Nablus, Gaza og andre byer - og kampen for Palæstinens befrielse fortsætter på mange forskellige måder ...

Vi siger hermed tak for jeres støtte til vort arbejde og håber I fortsat vil hjælpe os med at udvikle vore børnehaver for de mange børn, som behøver dem.

Med vore bedste hilsener og håbet om frihed og fred i hele verden ...

Anni Kanafani

Ghassan Kanafanis Kulturfond